

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE MINISTARSTVA ADMINISTRACIJE LOKALNE SAMOUPRAVE ZA 2023. GODINU

Priština, jun 2024.godine.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Rezime informacija o planiranju i ostvarivanje budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Aneks I: Pismo potvrde

Aneks II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Ne-modifikovano mišljenje u finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave (MALS) koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, godišnji finansijski izveštaji Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem zaključku, osim uticaja stvari opisanog u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 Nedostatak u izboru korisnika na dva javna poziva za izgradnju kuća ukupne vrednosti 3,000,000€.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Ministarstva. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Generalni sekretar odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Generalni sekretar odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministar odbrane je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave sa kriterijumima revizije utvrđenim važećim zakonodavstvom u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, u vezi sa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može

uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka.

Oblasti koje zahtevaju hitne postupke zbog njihovog uticaja na GFI su upravljanje i održavanje registara imovine, kao i saradnja sa opštinama za prenos imovine. Takođe, treba preduzeti postupke za sprovođenje odgovarajućih procedura u vezi sa pozivima za podršku subvencijama, kao i upravljanje projektima.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa tri (3) preporuke, od kojih je jedna (1) nova preporuka, jedna (1) delimično sprovedena i jedna (1) ponovljena.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, pogledajte poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A1 - Nedostaci u izboru korisnika po javnim pozivima za izgradnju kuća

Nalaz

Prema „Javnom pozivu za izgradnju kuća za pripadnike nevećinskih zajednica u opštinama za koje je pomoć neophodna“ i „Javnom pozivu za subvencionisanje izgradnje kuća za pripadnike manjinskih zajednica u četiri severne opštine: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok“, utvrđeni kriterijumi određuju da sledeće kategorije imaju prioritet pod jednakim uslovima: 1. Potencijalni korisnici ili članovi porodice sa posebnim potrebama; 2. Potencijalni korisnici sa članovima porodice u teškom zdravstvenom stanju; 3. Potencijalni korisnici koji nisu zaposleni i nisu korisnici socijalne šeme 4. Samostalni roditelji. 5. Broj članova porodice.

U vezi sa procedurama za izbor korisnika za izgradnju kuća po dva javna poziva za koja su opredeljena sredstva u ukupnoj vrednosti od 3,000,000€ za izgradnju kuća površine 75m² i 62m², konstatovano je da nema dovoljno dokaza od komisije za izbor korisnika i njihovo ispitivanje na terenu pre dodele subvencija.

Iako je poziv zahtevao da posebne kategorije imaju prioritet pod jednakim uslovima, nema dokaza da je komisija za izbor primenila ove kriterijume. Prema spiskovima koje je dostavila komisija za ocenjivanje, na prvi poziv od 07.08.2023. godine prijavilo se 200 pripadnika nevećinskih zajednica, dok je, prema spisku komisije, njih 119 ispunjavalo kriterijume i izabrano je za finansiranje samo 57 korisnika.

Dok su se na drugi poziv od 22.11.2023. godine prijavila 142 pripadnika nevećinskih zajednica, prema spisku komisije, njih 85 je ispunilo kriterijume za izgradnju kuća od kojih je samo 21 korisnik izabran za finansiranje.

Komisija za procenu prijava nije pripremila detaljan izveštaj o tome kako kategorisati korisnike koji su bili prioritetni sa pune liste korisnika. Komisija za procenu izvršila je terenske posete kako bi procenila stanje korisnika, ali nije dostavila dokaze o načinu izbora 57, odnosno 21 korisnika.

Takođe, testirali smo šest (6) slučajeva podnosioca prijave koji, prema zvaničnim listama, iako su ispunjavali kriterijume za subvenciju, nisu bili korisnici. Isto tako, nije bilo dokaza o tome kako su vrednovani dodatni kriterijumi za slučajeve sa jednakim uslovima po javnom pozivu.

Ovo se desilo jer nisu sprovedene odgovarajuće kontrolne aktivnosti u vezi sa izveštavanjem i praćenjem od strane komisije za dodelu subvencija, u kom slučaju proces ocenjivanja prijava po kriterijumima koje je definisalo ministarstvo nije dovoljno dokumentovan.

Utica

Nedostatak odgovarajuće dokumentacije u vezi sa procesom ocenjivanja korisnika ne daje sigurnost u pogledu sprovođenja kriterijuma prioriteta pod jednakim uslovima po javnom pozivu, kao i povećava rizik favorizovanja podnosioca prijave prilikom izbora korisnika.

Preporuka A1

Ministar mora da se pobrine da nadležni službenici sprovode uslove koji se odnose na ocenjivanje i izbor korisnika na osnovu kriterijuma koje definiše ministarstvo. Proces ocenjivanja treba dokumentovati kako bi se obezbedilo da su uslovi u vezi sa ispunjavanjem kriterijuma javnog poziva u potpunosti implementirani.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije bio je 5,381,350€, od čega je utrošeno 3,612,973€. Oni se odnose na troškove nastale u vezi sa sufinansiranjem opština iz grant šeme opštinskog učinka, opštinskog programa razvoja infrastrukture itd.

Pitanje B1 - Nedostaci u realizaciji radova iz sufinansiranja sa opštinama

Nalaz

MALS je, na osnovu Zakona o budžetu za 2023. godinu, zaključilo sporazum o sufinansiranju za program podrške infrastrukturnim projektima za zajednice sa opštinama Republike Kosovo. Članom 7. ovog sporazuma propisano je da opštine moraju preduzeti sve mere da projekat bude završen u budžetskoj 2023. godini. S druge strane, odgovornosti svake strane, uključujući završetak radova u 2023. godini, predviđene su u javne ugovore između relevantnih opština sa ekonomskim operaterima, na osnovu sporazuma potpisanih od strane MALS-a sa relevantnim opštinama.

Od testiranja 18 uzoraka za kofinansiranje sa odgovarajućim opštinama, samo pet (5) projekata je završeno u prethodnom roku, izvršeno je tehnički prijem i MALS je podneo zahteve za brisanje/prenos imovine dotičnim opštinama. Dok su za ostalih 12 projekata isplate od strane MALS-a bile završene, sa druge strane, dotične opštine nisu ispunile svoje ugovorne i finansijske obaveze.

Uočili smo dva (2) slučaja gde radovi nisu izvedeni prema dinamičkom planu, kao što je predviđeno ugovorom:

- "Izgradnja sportske sale u školi "Ismajl Luma" - Opština Lipljan - vrednost ugovora je bila 270,000€, vrednost založena od strane MALS-a je bila 235,374€, dok je vrednost založena od strane opštine bila 34,626€. Ugovor za finansijsku podršku projekta iz grant šeme za opštinski učinak potpisan je 2023. godine, dok je ugovor potpisan 06.07.2023. godine sa rokom za završetak radova 120 kalendarskih dana, najkasnije do 20.11.2023. dok je račun koji se odnosi na situaciju drugog primljen 13.10.2023.godine u iznosu od 52,295€. Do aprila 2024. godine procenat završenosti projekta bio je samo 28,44%; i
- „Izgradnja dva podvožnjaka za pešake“ – Opština Obilić – vrednost ugovora je bila 400,261€, vrednost založena od strane MALS-a je bila 250,000€ i dok je vrednost založena od strane opštine bila 150,261€. Ugovor je potpisan 14.03.2023.godine, dok je ugovor potpisan 19.07.2023. godine. Rok za izvođenje radova u Ugovoru o posebnim uslugama (UPU) bio je 120 kalendarskih dana, dok je samo 82% radova završeno. Na osnovu izveštaja rukovodioca ugovora od 27.12.2023.godine, radovi su prekinuti zbog problema sa podzemnom infrastrukturom, kablovima i visokonaponskim instalacijama. Tokom fizičkog pregleda u aprilu 2024. ustanovili smo da projekat još nije završen.

Prema MALS-u i menadžerima ugovora, ovo se desilo zbog kašnjenja

nakon potpisivanja memoranduma o razumevanju i ugovora, kao i kašnjenja u procedurama nabavki koje su razvile opštine. Takođe, došlo je do kašnjenja zbog problema uočenih tokom implementacije projekata.

Uticaj

Kašnjenja u završetku projekata utiču na to da MALS ne postiže postavljene ciljeve i istovremeno može izazvati budžetske poteškoće za naredne godine.

Preporuka B1

Ministar mora da obezbedi da, preko nadležnih kadrova, vrši sveobuhvatnu analizu nedovršenih projekata. Dalje, preduzeti potrebne postupke da se radovi izvode prema ugovorenom dinamičkom planu. Takođe, u saradnji sa relevantnim opštinama, mora obezbediti da se pre pokretanja tenderskih procedura izvrše detaljne analize za relevantne projekte kako se njihova realizacija ne bi promenila u odnosu na plan.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.2.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 4,205,684€, ne- kapitalne imovine je 136,605€, a akcija 8,449€.

Pitanje C1 - Precenjenost imovine u GFI

Nalaz

Član 13. Uredbe MF br. 02/2013 O upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama utvrđuje da „Sve transakcije nastale prilikom kupovine ili izgradnje nefinansijske imovine za druge budžetske organizacije moraju biti registrovane u registrima finansijske organizacije u sledećoj kategoriji ulaganja. U trenutku kada nefinansijska imovina prođe sva pravila i procedure isporuke, finansirajuća budžetska organizacija će zatvoriti sledeći investicioni račun. Takođe, memorandumima o sufinansiranju potpisanim između ministarstva i opština utvrđeno je da će po primanju isporuke radova koje je izvršio EO projekat postati vlasništvo opštine.

Prikazana vrednost imovine u GFI je precenjena za 15,079€, na to je uticalo⁵ jedan (1) projekat sufinansiran sa opštinama u ukupnoj vrednosti od 15,079€, koji, iako je završen i izvršen tehnički prijem od strane nadležnih komisija, nastavlja da se pojavljuje u registru ministarstva kao buduće investicije, precenjujući vrednost kapitalna imovina.

Ovo se desilo kao rezultat nedostatka koordinacije između zvaničnika ministarstva i nadležnih opština

Uticaj

Neprenos vlasništva nad imovinom na dotične opštine utiče na nepravедno predstavljanje i precenjivanje vrednosti imovine u GFI.

Preporuka C1

Ministar, preko odeljenja za praćenje opština, mora da obezbedi pravilnu i blagovremenu komunikaciju između nadležnih službenika ministarstva i opština, tako da se svi projekti koji se realizuju kroz sufinansiranje opština prenose u njihove registre i na istovremeno se ažurira registar ministarstva.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

3 Rezime informacija za planiranje i sprovođenje budžeta

Tabela 1. Rashodi prema izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvor sredstava	9,691,668	12,949,198	7,851,011	5,060,469	3,871,569
Vladini grantovi – Budžet	9,691,668	10,922,753	7,343,957	4,188,076	3,576,725
Spoljne donacije	0	2,026,445	507,054	872,393	294,844

Konačni budžet u odnosu na početni budžet je povećan za 3,257,530€. Ovo povećanje je rezultat alokacije grantova od donatora kao što su Evropska unija/fondovi Saveta Evrope i Svetska banka.

U 2023. godini, MALS je utrošilo 7,851,011€ ili oko 61% budžeta sa nezadovoljavajućim učinkom.

Tabela 2. Rashodi sredstava prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Rashodi sredstava prema ekonomskim kategorijama	9,691,668	12,949,198	7,851,011	5,060,469	3,871,569
Plate i dnevnice	923,223	1,083,106	998,619	897,836	926,987
Robe i usluge	410,445	966,649	470,483	575,346	321,568
Komunalije	8,000	8,724	4,388	5,374	5,005
Subvencije i transferi	3,050,000	5,509,370	2,764,548	362,515	0
Kapitalne investicije	5,300,000	5,381,350	3,612,973	3,219,399	2,618,008

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su sledeće:

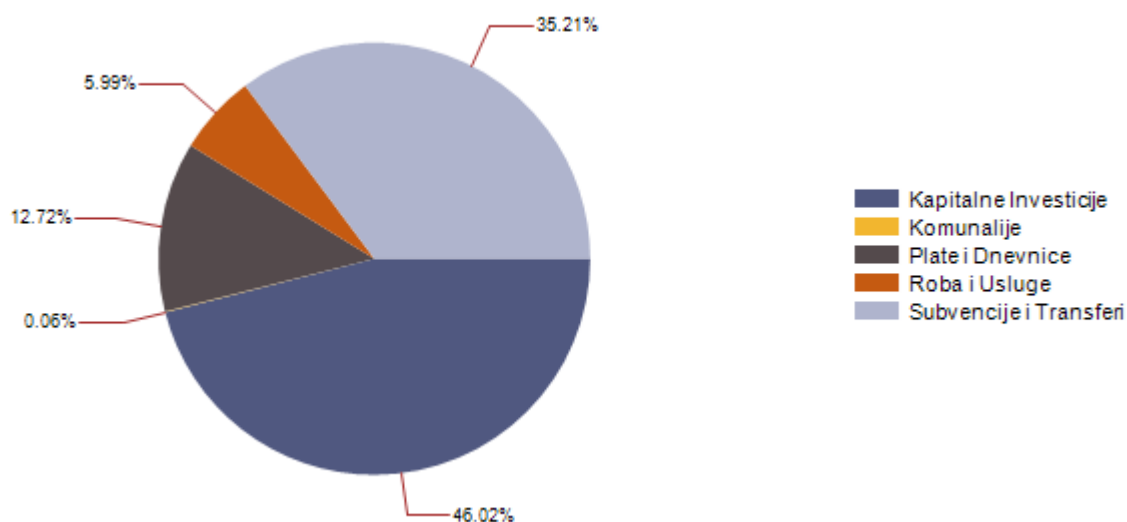
Konačni budžet za plate i dnevnice, u poređenju sa početnim budžetom, povećan je za 159,883€. Ova promena je rezultat sredstava dodeljenih iz donatorskih grantova kao što je prepristupni instrument - IPA/BNK, kao i dodjele granta Svetske banke. Budžet je potrošen na nivou od oko 92%.

Konačni budžet za robe i usluge u odnosu na početni budžet povećan je za 556,204€. Ovo povećanje je rezultat odluka Vlade i izdvajanja sredstava iz donatorskih grantova IPA/BNK, kao i granta Svetske banke. Ostvarivanje budžeta bilo je samo 49%.

Konačni budžet za opštinske troškove smanjen je za 724 € iz IPA/BNK donatorskog granta. Konačni budžet koji je uključivao budžet MALS-a i grant donatora IPA/BNK i Svetske banke bio je 8,724€. Troškovi za ovu kategoriju su 4,388€ ili 50%.

Konačni budžet za subvencije i transfere je povećan na 2,459,370€. Ovo povećanje je rezultat odluka Vlade i projekta Svetske banke. Ostvarivanje budžeta bila je 50%. Kašnjenja u raspisivanju javnih poziva za subvencije uticala su na ovaj nivo.

Konačni budžet za kapitalne investicije je povećan na 81,350€. Na ovo povećanje uticao je transfer sredstava iz donacije Svetske banke iz kategorije nefinansijske imovine. Ostvarivanje budžeta bilo je samo 67%. Na ovaj nivo ostvarivanja uticala su kašnjenja u procedurama nabavki od strane opština nakon potpisivanja memoranduma o razumevanju, procene ponuda i potpisivanja ugovora sa EO.

MALS nema redovne prihode. Dok su se prikupljanje 2023. godine. odnosili na povraćaj sredstava iz projekta Svetske banke u iznosu od 15,129€ za 5 projekata.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2023 Prikupljeni	2022 Prikupljeni	2021 Prikupljeni
Ukupno prihodi	0	0	15,129		
Ostali prihodi	0	0	15,129		

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije za GFI za 2022. godinu MALS-a je rezultirao sa pet (5) preporuka. MALS je pripremio akcioni plan gde je predstavljeno kako ću da primenim date preporuke. Takođe, MALS je pripremio i Periodični izveštaj o sprovođenju preporuka.

Do kraja naše revizije 2023. godine, tri (3) preporuke su sprovedene, jedna (1) preporuka je delimično sprovedena i jedna (1) nije sprovedena, kao što je prikazano na sledećem grafikonu 2.

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br	Oblasti revizije	Preporuke u 2022. godini.	Preduzeti postupci	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministar, preko odeljenja za praćenje opština, mora da obezbedi pravilnu i blagovremenu komunikaciju između nadležnih službenika ministarstva i opština, tako da se svi projekti koji su završeni kroz sufinansiranje za opštine prenose u njihove registre i na istovremeno se ažurira registar ministarstva. Takođe, obezbediti da se primeni amortizacija svih ne-kapitalnih sredstava kako bi se njihova vrednost ispravno prikazala u GFI.	I 2023. godine bilo je sličnih slučajeva, ali je vrednost identifikovanih projekata manja nego prethodne godine.	Delimično sprovedena
2.	Osnova za zaključak	Ministar mora da obezbedi da, preko nadležnih kadrova, uradi sveobuhvatnu analizu nezavršenih projekata. Dalje, preduzeti potrebne postupke da se radovi izvode prema ugovorenom dinamičkom planu. Takođe, u saradnji sa relevantnim opštinama, mora da obezbedi da se pre pokretanja tenderskih procedura izvrše detaljne analize za relevantne projekte kako se njihova realizacija ne bi promenila u odnosu na plan.	Iako je MALS preduzelo korake i sprovelo sveobuhvatnu analizu kapitalnih projekata, nije uspela da obezbedi punu saradnju sa opštinama za praćenje sufinansiranih kapitalnih projekata. Nalaz ostaje nepromenjen.	Sprovođenje nije započelo
3.	Robe i usluge i komunalije	Ministar, u saradnji sa Trezorom, obezbedi da su preduzete konkretne mere za zatvaranje otvorenih avansa na osnovu prateće dokumentacije, kako bi se izbeglo njihovo precenjivanje u GFI.	MALS je preduzelo mere za sprovođenje ove preporuke.	Sprovedena
4.	Robe i usluge i komunalije	Ministar mora obezbediti da se radna mesta odobrena zakonom o budžetu popune kroz procedure zapošljavanja. Primena procedura za Ministarstvo zdravlja treba da se vrši samo za pokrivanje konkretnih pozicija, kroz unapred definisane merljive i konkretne kriterijume.	Tokom tekuće godine nismo uočili takve slučajeve.	Sprovedena
5.	Robe i usluge i komunalije	Ministar mora da obezbedi da rukovodioci ugovora kontinuirano nadgledaju tok realizacije ugovora, kako bi se sprečilo prekoračenje zaliha od ugovorene količine. U slučajevima kada prekoračenje ugovora dostigne +30%, ne treba davati nove porudžbine.	Tokom tekuće godine nismo uočili takve slučajeve.	Sprovedena

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Zukë Zuka, Pomoćnica Generalne Revizorke

Mjellma Dibra, Direktorka revizije

Neslihane Mati, Vođa tima

Fatbardha Jashari, Član tima

Valbona Tolaj, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

DALËSE - IZLAZNA - OUTGOING
 REPUBLIKA E KOSOVËS REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
 QEVERIA E KOSOVËS VILADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVO
 Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
 Ministarstvo Lokalne Samouprave i Administracije
 Ministry of Local Government Administration
 Nr. Br. No. 400-87/3
 Data: 05.06.2024

Republika e Kosovës
 Republika Kosova - Republic of Kosovo
 Qeveria - Vlada - Government
 Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
 Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
 Ministry of Local Government Administration

REPUBLIKA E KOSOVËS REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
 ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
 NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE
 DATE PRANIM/DOBRJAN: -6-06-2024
 DATUM PRILAZA/GOSTAVLJEN:
 DATE RECEIVED/UNITED:
 Njesia Org. Jedn. Shif. klasif. Nr. Prot. Nr. fazeve
 Org. Unit. Klassif. Kod Br. Prot. Br. Stranica
 Class. Code Prot. No. No. Pages
 03 47 776 1

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi dhe data: Prishtinë, 30.05.2024

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Elbert Krasniqi

Ministër i Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁸ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši radi procene usklađenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa nadležnim organima⁹, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije.

Modifikovana mišljenja mogu biti.

- Kvalifikovane,
- Protivne, il
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov “Isticanje Pitanja” ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Poslednje beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – poštovanje svih zakona, pravila, uredba, standarda i praksi relevantno dobro u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se naziva usklađenost sa vlastima.

- 4. Pitanje A i Preporuka A – znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B – znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- označavaju delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- 5. Završni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- 6. Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta.
- 7. Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, uredba, standardima ili dobrim praksama.